

Szlifierz materiałów drewnianych

752308

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Celem pracy szlifierza jest uzyskanie maksymalnej gładkości powierzchni drewnianych. Odpowiednio do różnych rodzajów materiałów i powierzchni drewnianych stosuje się różne sposoby szlifowania. Duże i płaskie elementy drewniane (jak np. wszelkie płyty, z których wyrabia się ścianki i drzwi mebli) szlifuje się używając maszyn - szlifierek. W większych wytwórniach wyrobów drewnianych (np. w fabrykach mebli) występuje osobne stanowisko pracy - operator maszyn do szlifowania drewna. Najprostsza w obsłudze jest szlifierka bębnowa. Zadaniem szlifierza, który ją obsługuje, jest właściwe umieszczenie obrabianego materiału w maszynie i czuwanie nad jej pracą.

Zdecydowanie większego udziału człowieka i jego umiejętności wymaga obsługa szlifierki taśmowej - do szlifowanej powierzchni pracownik dociska taśmę z materiałem ściernym. Od siły nacisku zależy jakość wykonania. Potrzebna jest zatem duża znajomość materiałów drewnianych i bezbłędne wyczucie ich właściwości. Takich samych umiejętności wymaga praca przy szlifierce do szlifowania krawędzi - wtedy trzeba dociskać krawędzie do taśmy ścierającej, która umocowana jest pionowo.

Natomiast operując szlifierką tarczową pracownik szlifuje niektóre niewielkie elementy drewniane, np. listewki. Szlifierz obsługujący maszyny odpowiada za ich utrzymanie w dobrym stanie technicznym, ma orientować się w ich konserwacji i czasem wykonuje nawet drobne naprawy. Wszelkie załamania i krawędzie o płynnej linii większych płyt oraz rozmaite małe elementy drewniane poddawane są szlifowaniu ręcznemu.

Pracownik zajmujący się tym sposobem szlifowania może używać ręcznych szlifierek rotacyjnych (np. do wiertarki zakłada się specjalne tarcze z materiałem ściernym) czy wibracyjnych lub szlifować ręcznie papierem ściernym. Papier ścierny zakłada się na specjalny uchwyt bądź owija wokół drewnianej kostki. Musi doskonale wyczuwać różne powierzchnie drewniane, które obrabia - tak, by równomiernie rozłożyć nacisk.

Znajomość charakterystyki różnych gatunków drzewa i wyczucie materiału to elementarne umiejętności każdego szlifierza. Inaczej szlifuje się np. dąb i inaczej lipę. Szlifierz sam wybiera materiał ścierny o odpowiedniej gradacji (grubsze lub drobniejsze ziarno). Najpierw szlifuje się materiałem o grubszym ziarnie (szlifowanie zgrubne), potem o coraz drobniejszym (szlifowanie dokładne). Szlifując musi być bardzo uważny - może np. przegrzać powierzchnie fornirowane i wtedy fornir odkleja się. Szlifierz sam ocenia jakość swojej pracy. Ustawia oszlifowany element pod światło i sprawdza wzrokiem i dotykiem uzyskaną gładkość. Ręka i oko szlifierza są najczulszymi przyrządami pomiarowymi ! Inne trochę zadania ma szlifierz - polernik drzewa.

Doprowadza do maksymalnej gładkości powierzchnie drewniane nasączone lakierem lub substancjami konserwującymi-utwardzającymi. Szlifierz - polernik często sam nasącza drewno, dlatego musi znać się na rodzajach i właściwościach tych substancji. Niektóre substancje barwiąco-konserwujące zmieniają po zastygnięciu kolor, inne znów rozmaicie układają się na powierzchni, np. w fale. Polernik obrabia drewno ręcznie używając papierów ściernych o drobnych ziarnie. Polernik także sam ocenia swoją pracę - powinien rozpoznać gładkość powierzchni po jej połysku, dotykiem dłoni wyczuć najmniejsze nierówności.

Środowisko pracy

materiałne środowisko pracy Miejscem pracy szlifierza jest fabryka, mniejsza wytwórnia wyrobów z drewna lub warsztat rzemieślniczy. Wokół stanowiska pracy szlifierza unosi się pył i odczuwa on wibrację maszyn. Pył usuwany jest z jego

otoczenia specjalnymi odkurzaczami. W zależności od typu urządzeń szlifujących musi nosić słuchawki chroniące przed hałasem. Dzisiaj, gdy używa się ekologicznych lakierów i substancji konserwujących drewno, szlifierz-polernik tylko w małym stopniu narażony jest na wdychanie toksycznych oparów. Gdy takie zagrożenie może wystąpić, zobowiązany jest do noszenia w czasie pracy maski. warunki społeczne Szlifierz materiałów drewnianych pracuje samodzielnie, sam dobiera metody obróbki drzewa i sam ocenia jakość swojej pracy. Duża samodzielność oznacza równocześnie, że jego kontakty z innymi ludźmi w miejscu zatrudnienia są dość ograniczone. Musi jednak orientować się w innych etapach pracy nad produkowanymi wyrobami i czasem uzgadniać różne szczegóły, np. z lakiernikiem. warunki organizacyjne Szlifierz pracuje w dzień i w stałych godzinach, 6 - 9 godzin. Praca zmianowa w wytwórniach wyrobów drewnianych właściwie nie występuje. Codzienne czynności szlifierza są wybitnie zrutyznizowane i monotonne. Szlifierz indywidualnie odpowiada za perfekcyjny rezultat swojego etapu obróbki elementów drewnianych. Praca na jego stanowisku nadzorowana jest tylko okresowo. Szlifierz pracujący przy maszynach odpowiada oczywiście za ich stan techniczny.

Wymagania psychologiczne

Praca szlifierza materiałów drewnianych wymaga wielkiej cierpliwości i dokładności. Szlifierz może nawet całymi godzinami powtarzającymi się ruchami szlifować lub polerować takie same powierzchnie czy elementy. Musi być cały czas skupiony na swoich czynnościach, wyczuwać obrabiany materiał, we właściwej chwili zmienić papier ścierny na papier na nowy lub o drobniejszym ziarnie, uważać aby nie przeszlifować materiału. Szlifierz sam ocenia jakość swojej pracy - dobry wzrok i rozwinięty zmysł dotyku, to cechy niezbędne w tym zawodzie. Oko i ręka szlifierza - jak już wyżej powiedziano - są praktycznie jedynymi i najczulszymi instrumentami kontrolnymi. Doświadczeni szlifierze wychwytyują prawie niezauważalne różnice w obrabianej powierzchni, nierówności do jednej setnej milimetra w porównaniu z szablonem. Szlifierz-polernik, który sam nasącza drewno różnymi substancjami konserwująco-utwardzającymi i barwiącymi musi bezbłędnie rozróżniać barwy, by uzyskać zamierzony i powtarzalny efekt kolorystyczny. W tym zawodzie potrzebna jest równocześnie zręczność rąk i wybitna spostrzegawczość. Szlifierz musi umiejętnie i z wyczuciem regulować nacisk ręki na obrabianą powierzchnię. W wypadku polerowania niekiedy ruchy i nacisk muszą być bardzo delikatane. Szlifierz sam wybiera sobie metodę pracy i potem ocenia jej efekty. Duża samodzielność w tym zawodzie łączy się z poczuciem odpowiedzialności za rezultaty pracy. Bardzo przydatne jest więc zamiłowanie do perfekcji wykonania. W pracy szlifierza kontakty z innymi ludźmi są dość ograniczone. Codziennie cierpliwie wykonuje wciąż te same czynności. Szlifierz powinien zatem być odporny na jednostajność swojej pracy.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Praca szlifierza materiałów drewnianych jest uznawana za pracę średnio-ciężką. Szlifierz powinien mieć niezłą ogólną kondycję fizyczną (często dźwiga ciężkie płyty drewniane i in.) W swojej pracy zwykle stoi, godzinami powtarza wciąż te same ruchy ścierające o różnym natężeniu lub dociska elementy drewniane do szlifierek mechanicznych. Duża sprawność układu kostno-stawowego jest więc niezbędna. W zawodzie tym wymagany jest również dobry wzrok i rozwinięty zmysł dotyku. To są jedyne i najczulsze instrumenty kontrolne w pracy szlifierza.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Pracodawcy nie stawiają szlifierzom warunków posiadania formalnego wykształcenia (szkoła podstawowa lub zasadnicza). O przyjęciu do pracy decydują ich praktyczne umiejętności. Drogą zdobycia zawodu jest więc przyuczenie. W zasadniczych szkołach zawodowych istnieją tzw. klasy wielozwodowe, w których uczniowie zatrudnieni już w różnych przedsiębiorstwach i warsztatach uzupełniają swoją wiedzę ogólną i

ogólnotechniczną.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

W zawodzie szlifierza nie ma możliwości awansu. Doświadczony szlifierz jest wysoko ceniony przez pracodawców za swoje umiejętności i zwykle to uznanie wyraża się w jego wyższych zarobkach.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

Do wykonywania zawodu szlifierza można przyuczyć się w późniejszym wieku. Wydaje się jednak, że osobom starszym, powyżej pięćdziesiątego roku życia, trudno jest opanować potrzebne umiejętności (zwłaszcza rozwinąć zdolność oceny materiałów dotykiem i wzrokiem).

Możliwości zatrudnienia

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.

Zawody pokrewne

cykliniarz szlifierz metalu szlifierz szkła

Polecana literatura

Kwapin L, Rafałowicz J, „Szlifierki: obrabiarki ścierne”, Warszawa, WNiT, 1991 Tyszko J., „Powierzchniowe uszlachetnianie wyrobów z drewna”, Warszawa, WNiT, Warszawa 1987 Szczucka J, Żurowski J., Materiałoznawstwo przemysłu drzewnego, Warszawa, WSiP, Warszawa 1987